

המנהל הכללי
Director General
مكتب المدير العام

ירושלים, כ' באדר תשפ"ה
20 במרץ 2025
סימוכין: 2000-1110-2025-0000455

לכבוד
הבעלות על בית הספר הגימנסיה הרצליה (ת"א)

שלום רב,

הנדון: החלטת מנכ"ל משרד החינוך בשימוע שנערך ביום 19.3.2025

- ביום 17.3.2025 נשלח אל הבעלות על בית הספר הגימנסיה הרצליה (תל אביב) (להלן: "הבעלות") זימון לשימוע בטרם ינקטו הליכים לביטול רישיונה או שלילת תקצובה וזאת בהתאם לחוק הפיקוח על בתי ספר, תשכ"ט-1969 (להלן: חוק הפיקוח) ולחוק לימוד חובה, התש"ט-1949 (להלן: "חוק לימוד חובה"), חוק חינוך ממלכתי, התשי"ג-1953 (להלן: "חוק חינוך ממלכתי"), ותקנות חינוך ממלכתי (מוסדות מוכרים) התשי"ד-1953 (להלן: "תקנות חינוך ממלכתי-מוסדות מוכרים").
- תוכנו של הזימון פרט את הטעמים בגינם זומנה הבעלות לשימוע וזאת בשל אחריותה כבעלות על כל המתרחש במוסד החינוך ובכלל זה על פעולותיו והתנהלותו של מנהל בית הספר, ולענייננו – פעילות המוסד ומנהלו בניגוד לנהלי המשרד.
- כפי שנכתב בזימון לשימוע מיום 17.3.2025, הובא לידיעת משרד החינוך כי מנהל בית הספר, מר זאב דגני (להלן: "מנהל בית הספר") כינס את מורי בית הספר והודיע להם על ביטול יום הלימודים ביום רביעי 19.3.2025, לצורך נסיעה לירושלים של החטיבה העליונה על מנת להביע "הזדהות עם לוחמי החירות והדמוקרטיה של החברה הישראלית", וזאת בשל החלטתו של ראש הממשלה לפטר את ראש השב"כ.
- בהודעה מאוחרת יותר, נכתב על ידי מנהל בית הספר כי הגימנסיה אינה שובתת ביום רביעי, תלמידי חטיבת הביניים לומדים כרגיל ותלמידי החטיבה העליונה ייסעו לעיר הבירה ללמוד בגן סאקר על היסטוריה ודמוקרטיה.
- במכתב שנשלח להורי התלמידים שכותרתו "יום לימודים בירושלים 19.3.2025" נכתב "בשעה זו אנו צופים בדאגה על המדינה אנו חוששים מהשלכות של המהלכים האחרונים על אופיה העתידית והרצוי של מדינת ישראל. זו העת למעשים ולא לשתיקה. ביום רביעי נצא לירושלים, מורים ותלמידים מהחטיבה העליונה ונקיים שם את יום הלימודים. במסגרת היום גם נבקר בביהמ"ש העליון" (הסימון אינו במקור).

המנהל הכללי
Director General
مكتب المدير العام

6. ביום 19.3.2025 נשלח מכתב תגובה למנכ"ל המשרד על ידי מנהל בית הספר ובו ציין מנהל בית הספר כי ביום רביעי 19.3.2025 יתקיים סיור לימודי על פי המערכת בביהמ"ש העליון. עוד צוין במכתב כי יתקיימו שיעורים בביהמ"ש על ידי פרופסור דנצינגר, שופט ביהמ"ש העליון בדימוס ומדריכי בית המשפט.
7. כפי שצוין על ידי הבעלות בשימוע, ביום 19.3.2025 נערך "סיור לימודי" לירושלים. בסיור נכחו מנהל בית הספר, תלמידים מכיתות, ל', יא' ו- יב', מורים והורים. בשונה מהנטען, סרטונים אשר הועלו לרשתות העידו כי המנהל נטל חלק בהפגנה.
8. כאמור, ביום 19.3.2025 ומאחר שלא התקבלה הודעה מהבעלות או מנהל בית הספר בדבר ביטול הפעילות, התקיים שימוע בעניין, כאשר הבעלות לוותה על ידי בא כוחה עו"ד אורי קידר.
9. במהלך השימוע נטען על ידי נציג הבעלות, פרופ' יורם דנצינגר וב"כ, עו"ד אורי קידר, כי האירוע בגינו זומנה הבעלות לשימוע לא היה ולא נברא. לטענת הבעלות התקיים סיור לימודי בביהמ"ש העליון וזאת בשל אירועי התקופה. לדברי נציגי הבעלות התקיים סיור למידה משמעותי וחשוב. עוד טענה הבעלות כי אינה אחראית על כלל פעולותיו של מנהל בית הספר, שהאירוע שתוכנן על ידי מנהל בית הספר מלכתחילה בו הודיע המנהל כי הלימודים יבוטלו על מנת לצאת ולהפגין בירושלים, לא קרה בפועל ובמקום נערך אירוע חיובי וסיור למידה. הבעלות לא הסכימה להצגת סרטונים שהובאו לידיעת המשרד מיום 19.3.205 בהם ניתן לראות את מנהל בית הספר ותלמידים נוטלים חלק בהפגנה.
10. לשאלתי באשר לנוסח ההודעה שנכתבה להורים, לתכנון שלא קדם לסיור (כאשר סיורים חינוכיים מטיבם מתוכננים מראש ולא "מהיום למחר") ולמועד הסיור, לא ניתנה על ידי הבעלות התייחסות מניחה את הדעת ובמקום זאת ציינה הבעלות כי התקיים סיור לימודי בשל אירועים שלא ניתן להתעלם מהם וכן שלבעלות אין אחריות על אמירותיו של מנהל בית הספר וטענו כי בית הספר פעל בהתאם לנהלי המשרד. הבעלות על בית הספר, לא גינתה את התנהלותו של מנהל בית הספר, ונראה כי אינה מבינה את המחויבות והאחריות המוטלת עליה כבעלות על בית הספר. במהלך השימוע נאמר על ידי נציגי הבעלות כי "היה אמור להיות אירוע אחר" והבעלות הפכה אותו למשהו חיובי.
11. אין בידי לקבל את טענת הבעלות כי מדובר באירוע "תמים" של סיור למידה שתוכנן בביהמ"ש העליון, וזאת לאור מכלול הנסיבות. הודעתו של מנהל בית הספר מלכתחילה בה לא צוין כי מדובר בסיור לימודי, הודעתו של המנהל להורים כי הסיור ייערך "גם" בביהמ"ש העליון; בחירת המיקום והמועד והעובדה כי התקבלו סרטונים ובהם המנהל נצפה עם

המנהל הכללי
Director General
مكتب المدير العام

- תלמידים כחלק מהמחאה שהתקיימה בירושלים, אינם מותרים בי ספק לגבי מהותו ואופיו של האירוע.
12. במהלך השימוע טענה הבעלות כי בימים אלה לא ניתן להתעלם מהאירועים במדינה והאירוע הוא אירוע חשוב המעודד שיח וסקרנות של התלמידים. כמו כן צוין רבות כי מדובר במחלוקות פוליטיות בין עמדתו של מנהל בית הספר לבין גורמים מסוימים במשרד. נציגי הבעלות שבו וטענו כי אם יש בעייתיות עם אמירותיו של המנהל, הם אינם אחראים עליהן.
13. אין באפשרותי לקבל טענות אלו. הבעלות, כמי שקבלה את הרישיון לפי חוק הפיקוח להפעלת המוסד, הינה אחראית לכל הקשור להפעלת המוסד, לפעולות המתבצעות בו ולעובדי המוסד ובכללם הנהלת המוסד ויתר עובדיו. יתר על כן, התבטאויותיו של מנהל בית הספר נאמרות במסגרת תפקידו כמנהל המוסד וכעובד הוראה, וזאת עת מצופה ממנהל מוסד חינוך להתנהל בהתאם לנהלי המשרד.
14. באשר לטענות שהועלו על ידי נציגי הבעלות בשימוע לפיהן הפעילות הנדונה מקדמת חופש ביטוי ואת ערכי המשרד, יובהר כי משרד החינוך מקדם ומעודד את חופש הביטוי ואף מעודד שיח על נושאים שנויים במחלוקת ציבורית והמעוררים דילמות מוסריות, ואולם יש לעשות זאת בהתאם לנהלי המשרד (וראו לעניין זה את חוזר מנכ"ל תשס"ט/8 (א), הנחיות כלליות לגבי סייגים לפעילות פוליטית- מפלגתית של עובדי הוראה וחוזר מנכ"ל התכנית הלאומית ללמידה משמעותית – השיח החינוכי על נושאים שנויים במחלוקת, הוראת קבע 0012), תוך שניתנת הזדמנות לריבוי הדעות ולהתנהלות מאוזנת ולא לקידום עמדה כזו או אחרת. לצערנו זו אינה הדרך בה בחר בית הספר ומנהל בית הספר לנהוג במקרה דנן. מנהל בית הספר כדמות פדגוגית מרכזית בחר לפעול בניגוד להנחיות המשרד המעוגנות בהנחיות הכלליות לגבי סייגים לפעילות פוליטית-מפלגתית של עובדי הוראה ולהשתתף בתהלוכה ובהפגנה בעלת אופי מדיני במהלך הפעילות עם התלמידים.
15. אוסיף כי לא ניתן לקבל את טענות נציגי הבעלות כי התנהלותו של מנהל בית הספר ואמירותיו אינן באחריותם. מנהל בית הספר מונה ומועסק על ידי הבעלות. המנהל פנה לקהילת המורים והתלמידים במסגרת תפקידו ועל כן הוא מחויב לפעול בהתאם לנהלי המשרד. אחריות הבעלות לוודא שאכן המנהל, ככלל עובדי המוסד, פועלים בהתאם לנהלים ולמחויבותה.
16. זאת ועוד, במסגרת הבקשה לקבלת רישיון להפעלת מוסד החינוך, הבעלות על בית הספר התחייבה לעמוד בתנאים האמורים ובכלל זה לעמוד בדרישות חוק חינוך ממלכתי.

המנהל הכללי
Director General
مكتب المدير العام

17. וכן, במסגרת הליך הרישוי חתמה הבעלות על מסמך ובו טופס התחייבות לפיו מתחייבת הבעלות במפורש לפעול לפי כל הכללים והנהלים שנקבעו על ידי משרד החינוך.

18. דברים אלו הובאו לידיעת הבעלות כבר בחודש ספטמבר 2023 עת זומנה הבעלות לשימוע בשל התנהלות בעניין אחר שאף היא עמדה בניגוד לנהלי המשרד. בחודש ספטמבר 2023 התקיים בתחומי מוסד הגימנסיה, אירוע התומך בהתנגדות וסרבנות לגיוס לצה"ל בהשתתפות גורמים שונים וזאת על אף שהודיעה הבעלות כי האירוע בוטל. אז כמו היום. בשימוע שהתקיים בעניין זה ביום 18.9.2023 הובהר לבעלות כי היא האחראית על כל פעילות המתנהלת בבית הספר ובכלל זה על ידי המנהל. אף במכתב השלמה שהגישה הבעלות מיום 12.11.2023 התחייבה לפקח אירועים חריגים ובהתאם לנהלי המשרד.

ראו לעניין זה ממכתב הבעלות:

"כבר בפתח הדברים, נקדים את המאוחר ונציין את עיקרי תוצאות הליך הבדיקה הפנימי של הגימנסיה: הוועד המפקח החליט לקבל את בקשתו של ד"ר זאב דגני, מנהל ביה"ס, לחזור בו מהתפטרותו. זאת, לאחר שמר דגני הביע צער, חרטה והתנצלות על האופן בו אירעו הדברים; ולאחר שהוועד המפקח הבהיר למר דגני את דרישתו כי אירועים דומים לא יישנו ללא עירוב ואישור מראש של הוועד המפקח. עוד הוחלט כי הוועד המפקח יגבש, תוך ליווי וייעוץ משפטי בנושא, נוהל פנימי לאישור קיומם של אירועים חריגים בין כתלי בית הספר, באופן שיתיישב עם הוראות חוזרי מנכ"ל משרד החינוך הרלוונטיים."

19. יצוין כי בנסיבות העניין ומבלי לקבל את התנהלות הבעלות בעניין זה, הוחלט על ידי המנכ"ל שלא לנקוט בצעדים כנגד הבעלות. עם זאת, אין להתעלם מהדפוס לפיו נטען על ידי הבעלות כי אירוע יבוטל אך בפועל האירוע מתקיים.

20. כפי שצוין על ידי פרופ' דנצינגר בשימוע, בעקבות השימוע מחודש ספטמבר 2023, יצרה הבעלות נוהל לאירועים חריגים וכל אירוע חריג מובא לידיעתה. עם זאת, ואם אקבל את דברי הבעלות, לא נראה כי כלל היתה מודעת להחלטתו של המנהל לבטל את יום הלימודים ולהפגין בירושלים לולא נשלח מכתב ההתראה על ידי.

21. התנהלות זו אין לקבל. נראה כי, במקרה הטוב, הבעלות אינה מבינה את גודל האחריות המוטלת עליה כבעלות המחזיקה במוסד מוכר שאינו רשמי לכיתות ל'יב'. ככזאת מוטלת עליה אחריות להכיר ולדאוג לכך שכלל פעולות בית הספר לרבות הצוות החינוכי תהיינה כדן ובהתאם לנהלים המחייבים. במקרה הפחות טוב, כאז, כן עתה, יחד עם מנהל בית הספר

המנהל הכללי
Director General
مكتب المدير العام

מנסה הבעלות לצייר תמונת מציאות שאינה מתכתבת עם העובדות זאת במיוחד עת היא מודעת להתבטאויותיו של המנהל והתנהלותו ולכך שהוא עצמו זומן לשימוע לעניין התבטאות מאד חריפה כלפי ראש הממשלה. כך, בסרטון שפרסם בשעתו מנהל בית הספר הוא עמד על מדרגות בית הספר, פנה אל ציבור התלמידים וקרא להם לצאת למאבק ולנקוט בפעולה להפלת "הדיקטטור הרודן והרוצח". כאשר בסופו של יום, לפני משורת הדין, לא נקט המשרד בצעדים כנגד מנהל בית הספר, עת התברר כי הוא עומד לפרוש וכי נבחר מנהל חדש תחתיו. ברם, אין בכך כדי להפחית מחומרת הדברים ומאחריות הבעלות לדאוג כי עובדיה יקפידו להתנהל בהתאם לכל דין ונוהל ובאופן ממלכתי.

22. לאור כל האמור, לאחר ששמענו את טענות הבעלות, הוחלט על הטלת התראה בדבר שלילת תקציב הגימנסיה וזאת בשל ההתנהלות האמורה. ככל שתחזור על עצמה התנהלות בניגוד לדין ו/או לנהלים, המשרד יוכל להפעיל את סמכותו ולשלול את התקציבים המועברים לבעלות ואף את רישיונו, בתלות בחומרת ההתנהלות.

23. אשר על כן, על הבעלות להוציא הודעה כתובה לכלל הורי החטיבה העליונה בזו הלשון: "הננו להודיעכם כי משרד החינוך החליט על הטלת התראה בדבר שלילת תקציב המוסד, וזאת בשל התנהלות בניגוד לדין ונהלי המשרד ביום 19.3.25, כך שככל שתחזור על עצמה התנהלות בניגוד לדין ו/או לנהלים, המשרד יוכל להפעיל את סמכותו ולשלול את התקציבים המועברים לבעלות בגין המוסד ואף את רישיונו, בתלות בחומרת ההתנהלות. במקרה של שלילת תקציב, כאמור, סביר להניח כי יגדל נטל תשלומי ההורים במוסד לשם עמידה בהוצאות שכר הלימוד ובהעדר השתתפות המדינה".

בכבוד רב,

מאיר שמעוני
המנהל הכללי